

Повідомлення «Соціально-економічне становище Черкаської області за січень–липень 2021 року»

Населення

Чисельність наявного населення в Черкаській області, за оцінкою, на 1 липня 2021р. становила 1170,0 тис. осіб. Упродовж січня–червня 2021р. чисельність наявного населення зменшилась на 8264 особи.

Порівняно з січнем–червнем 2020р. обсяг природного скорочення збільшився на 1621 особу.

Кількість живонароджених у січні–червні 2021р. становила 3448 осіб, померлих – 11533 особи.

Доходи населення

У січні–липні 2021р. **розмір середньої номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (із кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно з відповідним періодом 2020р. збільшився на 23,2% і становив 11562 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися фінансова та страхова діяльність, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, а серед промислових видів діяльності – постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, виробництво хімічних речовин і хімічної продукції, виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, де заробітна плата перевищила середній показник по економіці в 1,2–2,2 раза.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався в діяльності у сфері творчості, мистецтва та розваг, в установах поштової та кур'єрської діяльності, текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів і не перевищував 62% від середнього рівня по економіці.

Індекс реальної заробітної плати (з урахуванням змін споживчих цін) у січні–липні 2021р. порівняно з січнем–липнем 2020р. становив 111,7%.

Сума заборгованості з виплати заробітної плати (дані наведено по юридичних особах, активних на початок року, із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників) протягом липня 2021р. зменшилась на 572,5 тис.грн або на 1,3% і на 1 серпня 2021р. становила 41,9 млн.грн. На зменшення суми боргу

найвагоміше вплинула ліквідація заборгованості у галузі виробництва машин і устаткування, не віднесені до інших угруповань (1,5 млн.грн).

Серед видів економічної діяльності зменшення суми невиплаченої заробітної плати спостерігалося у охороні здоров'я (на 429,5 тис.грн), у державному управлінні й обороні; обов'язковому соціальному страхуванні (на 423,6 тис.грн).

Проте збільшилась сума боргу з виплати заробітної плати у складському господарстві та допоміжній діяльності у сфері транспорту (на 615,9 тис.грн), у водопостачанні; каналізації, поводженні з відходами (на 507,7 тис.грн), у галузі сільського господарства, мисливства, лісового господарства та рибного господарства (на 352,4 тис.грн).

Кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату на 1 серпня 2021р., становила 2,4 тис. осіб, або 1,2% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 17,5 тис.грн, що в 1,4 раза перевищує середню заробітну плату за липень 2021р.

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури Черкаської області протягом січня–липня 2021р. обліковано 5820 кримінальні правопорушення, з них тяжких та особливо тяжких – 36,4%.

У загальній кількості злочинів 46,7% становили злочини проти власності, 11,9% – злочини проти життя та здоров'я особи, 11,6% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 5,0% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів, 4,6% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 3,8% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, по 2,7% становили злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина та злочини проти правосуддя, 2,6% – проти довілля, 2,5% – злочини проти громадського порядку та моральності, 1,9% – злочини проти громадської безпеки, 1,7% – злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку, 1,2% – злочини проти господарської діяльності.

Протягом січня–липня 2021р. на території області було скоєно 21 очевидне умисне вбивство, 31 умисне тяжке тілесне ушкодження та 6 випадків зґвалтування.

Також за січень–липень 2021р. кількість випадків крадіжок становила 1886, шахрайств – 405, грабежів – 50, розбоїв – 18 та хабарництва – 38.

Правоохоронними органами протягом січня–липня 2021р. виявлено 44 особи, які скоїли злочини у складі 10 злочинних груп і злочинних організацій, закінчено 10 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–липень 2021р. становила 3192 особи, із числа яких 1001 – жінки, 289 – особи похилого віку, 66 – неповнолітні та 27 осіб – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (55,3%) від крадіжок та шахрайства – відповідно 1524 та 241 особа, серед яких 32,0% – жінки (565 осіб). У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 114 осіб, з яких 19,3% – загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 78 осіб, із числа яких 12,8% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 19,2% було вбито.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 1454, з них жінки – 13,5%. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 18,8% раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких кожен другий має незняту або непогашену судимість, 8,2% – знаходились у стані алкогольного сп'яніння, 7,4% – вчинили злочин у складі групи. Питома вага працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 78,7%, безробітних – 0,8%.

Капітальні інвестиції

У січні–червні 2021р. підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 3356,2 млн.грн **капітальних інвестицій**, що на 0,5% менше від обсягу капітальних інвестицій за січень–червень 2020р.

Найвагомішу частку капітальних інвестицій (98,9% загального обсягу) освоєно у матеріальні активи, з яких у машини, обладнання, інвентар і транспортні засоби – 49,7%, у будівлі та споруди – 39,2%.

У нематеріальні активи інвестовано 1,1% загального обсягу капітальних інвестицій.

Основним джерелом фінансування інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 70,1% усіх інвестицій області. За рахунок коштів державного та місцевого бюджетів освоєно 14,8% капітальних інвестицій, частка залучених та запозичених коштів, а саме кредитів банків та інших позик, становить 5,8%.

Найбільше, 32,3% або 1085,2 млн.грн, усіх капітальних інвестицій освоєно підприємствами сільського, лісового та рибного господарства.

Частка підприємств промислових видів діяльності становила 29,5%.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–липні 2021р. становив 18827,1 млн.грн, що у порівнянних цінах на 11,2% більше обсягу січня–липня 2020р. У липні 2021р. проти липня 2020р. оборот роздрібною торгівлі збільшився на 10,2%, проти червня 2021р. – на 10,3%.

Роздрібний товарооборот підприємств роздрібною торгівлі (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–липні 2021р. становив 10766,9 млн.грн, що в порівнянних цінах на 13,3% більше від обсягу січня–липня 2020р.

У липні 2021р. роздрібний товарооборот збільшився проти липня 2020р. на 13,3%, проти червня 2021р. – на 10,3%.

Сільське господарство

Індекс сільськогосподарської продукції в усіх категоріях господарств у січні–липні 2021р. порівняно з відповідним періодом 2020р. становив 102,5%, у тому числі у сільськогосподарських підприємствах – 103,1%.

Сільськогосподарські товаровиробники всіх категорій господарювання станом на 1 серпня п.р. отримали 927,9 тис.т зерна, що на 15,4% більше, ніж за цей період в минулому році. Збільшення виробництва спостерігалось майже по всіх культурах зернової групи, зокрема пшениці – на 18,0%, ячменю – на 8,7%, жита – на 5,6%. Збільшення виробництва зернових культур відбулося за рахунок підвищення урожайності на 8,4 ц з 1 га.

Сільськогосподарськими підприємствами отримано 81% загального обсягу зерна, в т.ч. пшениці – 82%, ячменю – 75%.

В усіх категоріях господарств за розрахунками з площі 8,1 тис.га отримано 98,9 тис.т овочів відкритого ґрунту, або на 3,3% більше ніж торік, що обумовлене як розширенням площ збирання, так і збільшенням урожайності.

Господарствами всіх категорій реалізовано на забій 260,8 тис.т худоби та птиці (у живій масі), що на 2,2% менше порівняно з січнем–липнем 2020р., вироблено 246,8 тис.т молока (на 8,8% менше) та 482,3 млн. шт яєць (на 0,8% більше). Частка господарств населення у загальному виробництві цих продуктів тваринництва у січні–липні 2021р. складала відповідно 7,1%, 32,0% та 44,4%.

Станом на 1 серпня 2021р. кількість великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 серпня 2020р. скоротилась на 4,4% і становить 150,9 тис. голів, корів – на 6,4% (65,3 тис. голів), свиней – на 4,2% (339,8 тис. голів),

овець та кіз – на 3,5% (38,2 тис. голів). Чисельність птиці зросла на 1,8% (29,3 млн. голів).

Господарства населення утримували 31,9% загальної чисельності великої рогатої худоби, у т.ч. 34,5% корів, 39,9% свиней, 93,2% овець і кіз, 28,8% птиці всіх видів.

На 1 серпня 2021р. у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 521,0 тис.т зерна (на 5,6% менше проти 1 серпня 2020р.). Запаси насіння соняшнику становили 21,9 тис.т (на 13,0% менше).

Промисловість

У січні–липні 2021р. порівняно з січнем–липнем 2020р. **індекс промислової продукції** становив 99,6%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** індекс промислової продукції становив 128,9%, у **переробній** – 98,3%.

На підприємствах з **виробництва харчових продуктів, напоїв** індекс промислової продукції становив 92,7%.

Менше вироблено свіжих чи охолоджених туш, напівтуш, четвертин необвалених яловичини і телятини (у 1,9 рази), олії соняшnikової нерафінованої (у 1,6 рази), борошна з культур зернових, крім борошна пшеничного чи пшенично-житнього (на 27,6%), вод мінеральних та газованих непідсолоджених (на 26,2%), сиру плавленого (на 19,0%), риби копченої (на 16,5%), борошна пшеничного чи пшенично-житнього (на 15,6%), виробів здобних (на 14,4%), свіжих чи охолоджених тушок курей, курчат (на 12,5%), свіжих чи охолоджених туш, напівтуш свинини (на 8,0%), хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання (на 3,7%), горілки з вмістом спирту не більше 45,4% (на 2,1%).

Водночас більше вироблено виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин (у 2,4 раза), овочів, приготовлених чи консервованих з додаванням оцту чи оцтової кислоти (на 47,1%), пива солодового (на 17,4%), олії соєвої нерафінованої (на 12,2%), масла вершкового жирністю не більше 85% (на 8,6%), сиру тертого, порошкового, голубого та іншого неплавленого (на 4,7%).

На підприємствах **текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** індекс промислової продукції становив 87,7%. Скоротився випуск футболок, майок й подібних виробів, трикотажних машинного або ручного в'язання; жіночих та дівчачих: блузок, сорочок та батників (крім трикотажних), суконь (крім трикотажних), жакетів та блейзерів (крім трикотажних), пальт та плащів. Водночас зросло виробництво білизни постільної бавовняної (крім трикотажної); жіночих та дівчачих костюмів та

комплектів (крім трикотажних); чоловічого та жіночого взуття, призначеного для носіння на вулиці, з верхом із шкіри натуральної.

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності індекс промислової продукції становив 100,7%.

На підприємствах з виробництва хімічних речовин і хімічної продукції індекс промислової продукції становив 101,8%. Більше вироблено засобів мийних та для чищення, які містять або не містять мило, включаючи допоміжні засоби для миття, розфасованих для роздрібної торгівлі (крім тих, що їх використовують як мило та поверхнево-активні речовини) (у 3,8 раза), неорганічних фунгіцидів, бактерицидів та протруювачів насіння (у 3,6 раза), розчинників та розріджувачів складних органічних (на 45,8%), гербіцидів (на 16,4%). Менше випущено інсектицидів (на 56,6%), мила та речовин поверхнево-активних органічних в брусках та подібних формах (крім для туалетних цілей – на 28,3%, для туалетних цілей – на 22,6%), сечовини, яка містить більше 45% азоту за масою, у перерахунку на сухий безводний продукт, крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше (на 30,6%), аміаку безводного (на 18,3%), засобів косметичних індивідуальних інших (на 9,9%).

У виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів індекс промислової продукції становив 112,0%.

У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції індекс промислової продукції становив 104,7%.

На підприємствах металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування випуск промислової продукції зріс на 9,6%.

У машинобудуванні індекс промислової продукції становив 113,4%. Збільшився випуск розпушувачів та культиваторів; борін дискових; обладнання для екстрагування чи виробництва тваринних або нелетких рослинних жирів чи олій; кузовів для автомобілів вантажних, фургонів, автобусів, тракторів, самоскидів, автомобілів спеціального призначення, автомобілів для перевезення 10 осіб і більше; контейнерів, спеціально розроблених та оснащених для транспортування вантажів одним чи декількома видами транспорту. Водночас скоротилось виробництво обладнання й апаратів для фільтрування й очищення повітря та газів; обладнання промислового для виробництва хлібобулочних виробів (крім печей хлібопекарських та тісторозкочувальних машин); трансформаторів інших потужністю більше 1кВ А, але не більше 16 кВ А; обладнання для зважування іншого; засобів автотранспортних для перевезення 10 і більше осіб.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря випуск промислової продукції зріс на 6,6%. Збільшилось виробництво електроенергії гідроелектростанціями, проте тепловими електростанціями електроенергії вироблено менше, ніж в аналогічному періоді 2020р.

Будівництво

У січні–липні 2021р. підприємствами області **вироблено будівельної продукції** (виконано будівельних робіт) на 1346,3 млн.грн. **Індекс будівельної продукції** у січні–липні 2021р. становив 118,8%.

Обсяги будівництва будівель зменшились на 13,6%, інженерних споруд – збільшилося в 1,5 раза.

Нове будівництво становило 24,8% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 59,8%, реконструкція та технічне переоснащення – 15,4%.

У січні–червні 2021 року в області прийнято в експлуатацію 68,4 тис.м² загальної площі житла. Загальна площа прийнятого в експлуатацію житла у січні–червні 2021 року порівняно з січнем–червнем 2020 року збільшилась у 1,4 раза.

У міській місцевості, на яку припадає 79,3% загальної площі житла, прийнято в експлуатацію 54,3 тис.м², що у 1,5 раза більше, ніж у січні–червні 2020 року. У сільській місцевості, де збудовано 14,1 тис.м² (20,7%), обсяги збільшились на 12,3%.

Крім того, у січні–червні 2021 року в області прийнято в експлуатацію дачні та садові будинки нового будівництва загальною площею 2,3 тис.м², що у 2,2 раза менше порівняно з січнем–червнем 2020 року.

У цілому загальна площа прийнятих в експлуатацію житлових будівель нового будівництва (включаючи дачні й садові будинки) у січні–червні 2021 року становила 70,7 тис.м², що порівняно із січнем–червнем 2020 року більше у 1,3 раза.

Транспорт

У січні–липні 2021р. **вантажобіг** підприємств транспорту області становив 5344,4 млн.ткм, або 97,7% від обсягу січня–липня 2020р.

Підприємствами транспорту перевезено 5,8 млн.т **вантажів**, що становить 85,9% від обсягів січня–липня 2020р.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) у січні–липні 2021р. перевезено 3665,5 тис.т вантажів, що на 2,5% менше обсягу перевезень вантажів у січні–липні 2020р. та виконано вантажообіг в обсязі 1026,5 млн.ткм, який зменшився на 11,8%.

Пасажиробіг підприємств транспорту у січні–липні 2021р. становив 921,3 млн.пас.км, або 135,4% від обсягу січня–липня 2020р.

Послугами пасажирського транспорту скористалися 23,9 млн. пасажирів, або 101,9% від обсягу січня–липня 2020р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 16,7 млн. пасажирів, що на 2,4% менше ніж у січні–липні 2020р. **Електротранспортом** перевезено 6,3 млн. пасажирів, що на 11,5% більше від обсягу січня–липня 2020р.

Зовнішня торгівля товарами

У січні–червні 2021р. **експорт товарів** становив 356,5 млн.дол. США, або 80,2% порівняно із січнем–червнем 2020р., **імпорт** – 465,6 млн.дол., або 126,2%. Негативне сальдо склало 109,1 млн.дол. (у січні–червні 2020р. було позитивне – 75,5 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводилися з партнерами зі 124 країн світу.

Серед країн-партнерів найбільше екпортувалися товари до Китаю – 13,5%, Польщі – 6,7%, Білорусі – 6,4%, Оману – 6,0%, Нідерландів та Німеччини – по 5,6%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 142,8 млн.дол., або 40,0% від загального обсягу експорту та зменшився порівняно з січнем–червнем 2020р. на 12,8%.

Основу товарної структури експорту області складали продукти рослинного походження – 46,5%, готові харчові продукти – 15,4%, деревина і вироби з деревини – 8,6%.

Найбільші імпортні поставки товарів надходили зі Швейцарії – 42,1%, Китаю – 11,8%, Польщі – 7,1%, Німеччини – 6,4%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 127,8 млн.дол., або 27,4% від загального обсягу та зменшився проти січня–червня 2020р. на 37,9%.

У товарній структурі імпорту переважали: мінеральні продукти – 45,3%, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 13,8%, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання – 11,7%.

У січні–червні 2021р. **експорт послуг** становив 21,6 млн.дол. США, **імпорт** – 10,9 млн.дол. Порівняно з січнем–червнем 2020р. експорт збільшився на 0,3%, імпорт – зменшився на 3,2%. Позитивне сальдо становило 10,7 млн.дол. (у січні–червні 2020р. також було позитивне – 10,2 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводилися з партнерами із 73 країн світу.

Експорт послуг до країн Європейського Союзу становив 28,3% від загального обсягу експорту та збільшився порівняно з січнем–червнем 2020р. на 19,8%, імпорт – 63,9% від загального обсягу імпорту і зменшився на 1,0%.

Найбільші обсяги експорту послуг припадали на США – 54,1%, Литву – 4,6%, Німеччину – 3,9%, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії – 3,6%.

У структурі експорту найбільші обсяги припадали на послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні послуги – 72,7% від загального обсягу експорту, транспортні послуги – 12,9%.

Головними партнерами в імпорті послуг були: Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії – 19,9%, Німеччина – 13,9%, Польща – 11,4%.

Основу структури імпорту послуг складала послуги, пов'язані з фінансовою діяльністю – 37,6%, транспортні послуги – 11,4%, послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні послуги – 10,9%.

Споживчі ціни

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–липні 2021р. по Черкаській області становив 108,1% (у відповідному періоді 2020р. – 102,0%).

Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 9,9%. Найбільше (на 45,5–27,8%) подорожчали соняшникова олія, цукор, фрукти. На 11,2–1,6% зросли ціни на м'ясо та м'ясопродукти, рис, овочі, продукти переробки зернових, хліб, масло, рибу та продукти з риби, макаронні вироби, безалкогольні напої, молоко та молочні продукти. Водночас на 22,9% подешевшали яйця, на 1,4% – сало.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 13,8% відбулося в основному через підвищення тарифів на електроенергію на 36,6%, каналізацію – на 15,8%, природний газ – на 15,4%, утримання будинків та прибудинкових територій – на 12,6%, водопостачання – на 8,8%.

У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 4,6%, що спричинено насамперед подорожчанням послуг лікарень на 10,3%. Крім того, зросли ціни на фармацевтичну продукцію, медичні товари та обладнання на 4,4%, амбулаторні послуги – на 2,0%.

Підвищення цін на транспорт на 8,7% в першу чергу зумовлено подорожчанням палива і мастил на 22,0%, проїзду в залізничному та автодорожньому пасажирському транспорті на 16,5% і 12,2% відповідно.

Ціни у сфері зв'язку зросли на 3,6%, що пов'язано з підвищенням тарифів на місцевий телефонний зв'язок на 14,9%, міжміський телефонний зв'язок – на 11,2%, а також з подорожчанням послуг мобільного зв'язку та інтернету на 4,5%.

Послуги освіти подорожчали на 4,0%, а саме: середньої – на 10,8%, дошкільної – на 10,0%, вищої – на 2,7%.

